

Różnice kursowe przy rozliczaniu transakcji walutowych między polskimi podmiotami

Poniższe wyjaśnienia dotyczą przepisów ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. nr 54, poz. 654; ostatnia zmiana w Dz. U. z 2009 r. nr 42, poz. 341), zwanej dalej „ustawą o PDOP”.

Czy różnice kursowe powstające przy rozliczeniach walutowych z wykorzystaniem własnego rachunku walutowego pomiędzy krajowymi podmiotami skutkują podatkowo? Prosimy o podanie liczbowego przykładu dotyczącego zapłaty za dostawę.

Zagadnienie rozliczeń w walutach obcych pomiędzy polskimi podmiotami (rezydentami) szczegółowo opisaliśmy w BI nr 6 z 20.02. br. Przypomnijmy, że obecnie (od 24 stycznia) rozliczenia takie nie wymagają zezwolenia dewizowego.

W nadmienionym artykule wskazaliśmy również, że są dwa umowne podejścia do rozliczeń walutowych pomiędzy krajowymi podmiotami:

- a) kontrahenci postanawiają, że transakcja będzie wyrażona w walucie obcej, ale zapłata nastąpi w złotych - w takim przypadku różnice kursowe nie będą uwzględniane podatkowo,
- b) transakcja wyrażona jest w walucie obcej i zapłata następuje w tejże walucie - w tym przypadku różnice kursowe przy rozliczeniu (zapłacie) będą uwzględniane podatkowo i bilansowo.

Z pytania wynika, że do rozliczania transakcji będzie wykorzystany rachunek walutowy jednostki. Skoro tak, to z całą pewnością powstające przy zapłacie różnice kursowe będą skutkowały podatkowo, gdyż nastąpi faktyczne wydanie (przelew) waluty. **Przepisy ustaw o PDOP i PDOF nie uzależniają wystąpienia dodatniej bądź ujemnej różnicy kursowej od tego, kto jest stroną transakcji dla polskiego podmiotu z punktu widzenia Prawa dewizowego (rezydent czy nierezydent), lecz - najprościej rzecz ujmując - od tego, czy zarówno transakcja, jak i zapłata za nią, następują rzeczywiście w walucie obcej.**

Jeżeli zapłata za wyrażone w walucie obcej zobowiązanie następuje z rachunku walutowego jednostki, to różnicę kursową należy ustalić poprzez porównanie wartości spłacanego zobowiązania (widnieje ono w księgach, wycenione według średniego kursu NBP z dnia poprzedzającego datę faktury od dostawcy) z wartością rozchodowanej z rachunku waluty według jej wartości historycznej (zwykle dla wyceny rozchodu waluty stosuje się metodę FIFO).

Przykład

Jednostka do wpływu walut na własny rachunek walutowy przyjęła kurs kupna banku, w którym posiada rachunek. Na rachunku walutowym firmy znajduje się 50.000 euro, otrzymane jako zapłata za należność. Wpływ został wyceniony po kursie 4,3214 zł euro (według kursu kupna swojego banku). W

dniu 14 lutego jednostka zakupiła od polskiej firmy towar o wartości brutto 22.000 euro - zobowiązanie wycenione według średniego kursu NBP z 13 lutego 2009 r., tj. 4,6393 zł/euro - jego wartość zatem to 102.064,60 zł, w tym VAT 18.405,09 zł (VAT przeliczony już na fakturze od dostawcy). Zapłata za towar następuje w dniu 23 lutego br. - w tym celu z rachunku walutowego zostaje rozchodowana kwota 22.000 euro, wyceniona według takiego kursu, po jakim wpłynęła w przeszłości na tenże rachunek, tj. po 4,3214 zł/euro.

Dekretacja:

1. Faktura za zakup towarów:

a) **Wn konto 30** „Rozliczenie zakupu” - kwota 83.659,52 zł - wartość netto,

- **Wn konto 22-1** „VAT naliczony” - kwota 18.405,09 zł - VAT z faktury,

- **Ma konto 22** „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług” - kwota 102.064,60 zł (22.000 euro);

b) **Wn konto 33** „Towary” - kwota 83.659,52 zł,

- **Ma konto 30** „Rozliczenie zakupu” - kwota 83.659,52 zł.

2. Zapłata za dostawę z rachunku walutowego:

- **Ma konto 13** „Rachunek bankowy - dewizowy” - kwota 95.070,80 zł

(22.000 euro x 4,3214 zł/euro),

- **Wn konto 22** „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług” - kwota 102.064,60 zł

(22.000 euro x 4,6393 zł/euro),

- **Ma konto 75-0** „Przychody finansowe”

(w analityce: Zrealizowane różnice kursowe - kwota 6.993,80 zł).

Księgowania:

Konto 13 „Rachunek bankowy w euro” <hr/> (Sp) 216.070 zł 95.070,80 zł (2) (50.000 w zł) (22.000 w euro)		Konto 22 „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług” <hr/> (2) 102.064,60 zł 102.064,60 zł (1a) (22.000 euro) (22.000 euro)	
Konto 75-0 „Przychody finansowe” <hr/> 6.993,80 zł (2)		Konto 30 „Rozliczenie zakupu” <hr/> (1a) 83.659,52 zł 83.659,52 zł (1b)	
Konto 22-1 „VAT naliczony” <hr/> (1a) 18.405,09 zł		Konto 33 „Towary” <hr/> (1b) 83.659,52 zł	